

**UNIVERSITAT DE LLEIDA
FACULTAT DE DRET I ECONOMIA**

PLA 1993

ENSENYAMENT: CIÈNCIES EMPRESARIALS

ASSIGNATURA: Dret del Treball i de la Seguretat Social (codi 3034)

PROFESSOR/A: Ana Romero Burillo

CRÈDITS: 3

TIPUS: Troncal

CURS: 2n

QUADRIMESTRE: 2n

I INTRODUCCIÓ

L'actual pla d'estudis de la Diplomatura de Ciències Empresarials ha obligat a reformular el contingut i els objectius de l'assignatura de Dret del Treball i de la Seguretat Social que s'ha anat impartint a les Facultats i Escoles Universitàries de tot l'Estat, en relació amb la qual s'ha produït una reducció dels crèdits assignats a la mateixa, com assignatura troncal.

D'acord amb aquesta reformulació de l'assignatura, el programa que a continuació es presenta aspira a recollir estrictament els continguts bàsics corresponents a la matèria i introduir a l'estudiantat en un dels blocs temàtics més importants del Dret del Treball, com es la relació individual de treball -contracte de treball-.

Es pretén transmetre la metodologia y les tècniques necessàries per tal que l'estudiantat pugui interpretar i aplicar correctament els principis i les normes jurídiques, específicament de caràcter laboral i establir una estreta relació entre norma i fet social amb rellevància jurídica.

Tenint en compte aquest objectiu, el programa de l'assignatura es divideix en dos grans blocs temàtics: el primer, de caràcter introductor, té com a finalitat atansar a l'estudiantat a la realitat que regula el Dret del Treball i la seva evolució, i donar una visió general sobre les fonts normatives dirigides a l'ordenació jurídica de les relacions laborals. El segon bloc temàtic es centra en la delimitació del contracte de treball com a instrument d'ordenació de la relació individual de treball, la qual cosa porta necessàriament a l'estudi de l'estructura del contracte i del seu contingut.

Donades les característiques imposades pel Pla d'Estudis a aquesta assignatura, l'Àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Facultat de Dret i Economia, es conscient de la impossibilitat de donar una visió completa i detallada de tota la matèria, la qual cosa ens obliga a tenir que incidir en els aspectes més bàsics i indispensables que conformen el Dret del Treball.

No obstant això, l'Àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social no renuncia a oferir a l'estudiantat de la Diplomatura de Ciències Empresarials uns coneixements més amplis sobre la matèria, per la qual cosa, i d'acord amb l'oferta que es pot realitzar en el marc del Pla d'Estudis d'altres assignatures amb caràcter optatiu i de lliure elecció, l'àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social imparteix l'assignatura optativa de Gestió Laboral, Sindical i de la Seguretat Social (6 crèdits - 2n Quadrimestre) i l' assignatura de lliure elecció de Protecció Social (3 crèdits 1r

Quadrimestre) i el Curs d'Extensió Universitària de Prevenció de Riscos Laborals (3 crèdits de lliure elecció - 1r Quadrimestre). Amb aquestes assignatures i curs s'ofereix a l'estudiantat la possibilitat d'ampliar els coneixements assolits a l'assignatura troncal de Dret del Treball i de la Seguretat Social, incorporant una visió més pràctica i de gestió empresarial en matèria laboral i de Seguretat Social.

II. OBSERVACIONS GENERALS SOBRE LA PREPARACIÓ DE L'ASSIGNATURA.

1. La docència es desenvolupa al llarg del 2n Quadrimestre amb l'impartició de classes teòriques. Mitjançant aquestes classes es vol aconseguir, naturalment, introduir a l'estudiantat en aquesta, assignatura, exposar els continguts bàsics de la mateixa i proporcionar els elements fonamentals per la seva preparació.

Encara que la forma inicial d'impartició de les classes serà la de caràcter teòric, com activitat complementària es podran organitzar seminaris, realitzar treballs individuals, treball en grups etc. En tot cas, aquestes activitats complementàries seran anunciades amb antelació suficient pel professorat responsable de l'assignatura.

2. Material de treball. A més de la consulta dels manuals i obres generals de Dret del Treball i de la Seguretat Social (Veure Bibliografia), és molt important la utilització per part de l'estudiantat dels textos legals de l'assignatura. (Veure Repertori normatiu).

3. Criteris d'avaluació. L'avaluació es realitzarà com a mínim mitjançant una prova escrita consistent en un examen final de caràcter teòric sobre el contingut del programa de l'assignatura. La superació de l'examen s'assolirà amb l'obtenció d'una puntuació mínima de 5 punts.

Aquesta avaluació podrà ampliar-se amb altres activitats realitzades al llarg del curs i que podran fer mitja amb la nota obtinguda per l'estudiant a l'examen final. En tot cas els criteris d'avaluació seran objecte d'explicació per part del professor responsable a la presentació de l'assignatura que es farà el primer dia de classe, l'últim dia de classe i quedaran perfectament reflectits a la convocatòria d'examen de l'assignatura. Si algun estudiant no pot assistir a les classes de l'assignatura es recomana que es fiqui en contacte amb el professor per tal de que pugui tenir un correcte coneixement del sistema d'avaluació de l'assignatura.

PRIMERA PART DRET DEL TREBALL I ORDENAMENT JURÍDIC

I. PROCÉS DE FORMACIÓ I CONSOLIDACIÓ DEL DRET DEL TREBALL I LA SEVA DELIMITACIÓ CONCEPTUAL

Tema 1

1. Treball i conflicte social.
2. El treball a les societats capitalistes. Factors que influeixen en l'aparició del Dret del Treball.
 - 2.1. La Revolució Burguesa.
 - 2.2. La Revolució Industrial.
 - 2.3. El moviment obrer.
 - 2.4. L' intervencionisme de l'Estat.
3. Periodificació històrica del Dret del Treball espanyol.

Tema 2

1. L'objecte del Dret del Treball.
 - 1.1. Pressupòsits substantius.
 - 1.2. Pressupòsits adjectius.
2. Execució d'obra i arrendament de serveis.
3. El treball autònom.
4. Concepte de Dret del Treball. Funcions i altres característiques.
5. Dret del Treball i Dret de la Seguretat Social.

II. FONTS DEL DRET DEL TREBALL I LA SEVA APLICACIÓ

Tema 3

1. Concepte i accepcions de les fonts del Dret del Treball.
2. El nou model d'Estat social i democràtic a la Constitució de 1978.
3. La constitucionalització dels drets laborals.
 - 3.1. Classificació dels drets laborals.
 - 3.2. Garanties constitucionals.
4. Poders normatius de l'Estat
 - 4.1. Llei. Tipologia.
 - 4.2. La potestat reglamentària. Especial referència a les Reglamentacions i Ordenances Laborals.
5. Normativa internacional.
6. La potestat normativa de les CCAA.

Tema 4

1. Fonts professionals. El conveni col·lectiu.
 - 1.1. Autonomia col·lectiva i Dret del Treball.
 - 1.2. Negociació col·lectiva. Configuració.
 - 1.3. El conveni col·lectiu. Concepte, subjectes, eficàcia i manifestacions.
2. Altres fonts.
 - 2.1. El costum.
 - 2.2. El Dret comú com a dret supletori.
 - 2.3. Els principis generals del Dret.
 - 2.4. La jurisprudència.
3. Els principis d'aplicació i interpretació de les normes laborals.

SEGONA PART CONTRACTE DE TREBALL

I. CONFIGURACIÓ GENERAL

Tema 5

1. El contracte de treball de regim comú.
 - 1.1. Origen i evolució.
 - 1.2. Concepte i caràcters.
 - 1.3. Estructura.
 - 1.4. Funcions.
 - 1.5. Tipologia.
2. Figures contractuals afins al contracte de treball.
3. El contracte de treball de regim especial.
 - 3.1. Concepte i fonament
 - 3.2. Classes i regim jurídic.

II. SUBJECTES DEL CONTRACTE DE TREBALL

Tema 6

1. El treballador.
 - 1.1. Concepte.
 - 1.2. Tipologia. L'auxiliar associat.
 - 1.3. La categoria professional.
 - 1.4. Drets i deures.
2. L'empresari.
 - 2.1. Concepte.
 - 2.2. Tipologia. Especial referència a les Empreses de Treball Temporal.
 - 2.3. Poders i deures.

III. PRESSUPOSITS I ELEMENTS DEL CONTRACTE DE TREBALL

Tema 7

1. Pressupòsits de validesa del contracte de treball.
 - 1.1. Capacitat del treballador.
 - 1.2. Capacitat de l'empresari.
 - 1.3. Contractació de treballadors estrangers.
2. Elements essencials del contracte de treball.
 - 2.1. Consentiment. Concepte i manifestacions.
 - 2.2. Objecte. Concepte i requisits. Exclusions.
 - 2.3. Causa. Concepte i requisits.
 - 2.4. Forma i formalitats. El principi de llibertat de forma. Excepcions.

Tema 8

1. Elements accidentals del contracte de treball.
 - 1.1. Condició. Concepte i classes.
 - 1.2. Terme inicial i terme final.
2. El període de prova.
 - 2.1. Concepte i naturalesa.
 - 2.2. Règim jurídic.
3. Validesa i eficàcia del contracte de treball.
 - 3.1. Nul·litat total.
 - 3.2. Nul·litat parcial.

IV. POLÍTICA D'OCUPACIÓ

Tema 9

1. Política d'ocupació i dret constitucional al treball.
2. Política d'ocupació i reforma del mercat de treball.
3. La intermediació al mercat de treball.
 - 3.1. INEM.
 - 3.2. Agències de col·locació.

V. MODALITATS DE CONTRACTE DE TREBALL

Tema 10

1. El principi general de contractació indefinida. Excepcions. La contractació de durada determinada.
2. La contractació temporal.
 - 2.1. Contractació estructural.
 - 2.2. Contractació formativa.
3. El contracte a temps parcial. Règim jurídic i tipus.
4. Altres tipus de contractes.
 - 4.1. Contracte de treball a domicili.
 - 4.2. Contracte en comú i contracte en grup.

VI. CONTINGUT DEL CONTRACTE DE TREBALL

Tema 11

1. La limitació del temps de treball. Antecedent.
2. La jornada de treball.
 - 2.1. Concepte.
 - 2.2. Classes.
3. Horari laboral.
 - 3.1. Concepte, fixació i modificació.
 - 3.2. Classes.
4. Interrupcions del temps de treball.
 - 4.1. Concepte.
 - 4.2. Classes: interrupcions periòdiques i no periòdiques.

Tema 12

1. Concepte i estructura del salari.
 - 1.1. Salari base.
 - 1.2. Complementos salarials.
2. Percepcions extrasalarials.
3. Lloc, temps i forma del salari.
4. Sistemes de protecció del salari.

BIBLIOGRAFIA

I. Manuals, tractats i obres generals.

- *ALONSO GARCÍA, M.: *Curso de Derecho del Trabajo*. Ed. Ariel. Barcelona, 1987.
- ALONSO OLEA, M. i CASAS BAAMONDE, M.E.: *Derecho del Trabajo*. Ed. Civitas. Madrid, 1999.
- BORRAJO DACRUZ, E.: *Introducción al Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid, 1997. DIÉGUEZ CUERVO, G.: *Lecciones de Derecho del Trabajo*. Ed. Civitas. Madrid, 1996.
- FERNÁNDEZ LÓPEZ, M.F.; GARRIDO PÉREZ, E.; GONZÁLEZ BIEDMA, E.; RODRÍGUEZ RAMOS, M.J.; VALDÉS DE LA VEGA, B. i SANTANA GÓMEZ, A.: *Lecciones de Derecho del Trabajo*. Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid, 1994.
- GARCÍA BECEDAS, G.: *Introducción al Derecho Español del Trabajo. Caracteres y Fundamento*. Ed. Civitas. Madrid, 1993.
- *GARCÍA FERNÁNDEZ, M.: *Manual de Derecho del Trabajo*. Ed. Ariel. Barcelona, 1990.

- MARTÍN VALVERDE, A.; RODRÍGUEZ SAÑUDO, F. i GARCÍA MURCIA, J.: *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid, 1999.
- MONTOYA MELGAR, A.: *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. Madrid, 1999.
- PALOMEQUE LÓPEZ, M.C. i ÁLVAREZ DE LA ROSA, M.: *Derecho del Trabajo*. Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid, 1995.
- RAMÍREZ MARTÍNEZ, J.M. (Dir.): *Curso de Derecho del Trabajo*. Ed. Tirant lo Blanch. Valencia, 1997.
- SAGARDOY BENGOCHEA, J.A.; DEL VALLE VILLAR, J.M.; GIL GIL, J.L. i GETE CASTRILLO, P.: *Prontuario de Derecho del Trabajo*. Ed. Civitas. Madrid, 1995.
- SALA FRANCO, T. (Dir.): *Derecho del Trabajo*. Ed. Tirant lo Blanch. Valencia, 1999.
- *VILLA GEL, L.E., GARCÍA BECEDAS, G. i GARCÍA-PERROTE ESCARTÍN, I.: *Instituciones de Derecho del Trabajo*. Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid, 1991.

II. Repertoris normatius laborals.

- CRUZ VILLALON, J. i MAEZTU GREGORIO DE TEJADA, J.: *Estatuto de los Trabajadores*. Ed. Tecnos. Madrid, 1999.
- GALIANA MORENO, J.M. i SEMPERE NAVARRO, A.V.: *Legislación Laboral y de la Seguridad Social*. Ed. AranzadL Pamplona, 1999.
- RODRÍGUEZ-PINERO, M.; OJEDA AVILES, A.; FERNÁNDEZ LÓPEZ, M.F i
- ORELLI HERNÁNDEZ, J.: *Legislación laboral*. Ed. Tecnos. Madrid, 1999.
- SERRANO MARTÍNEZ, J.E.; LÓPEZ LÓPEZ, J.; SEQUEIRA DE FUENTES, M. i TORTUERO PLAZA, J.L.: *Legislación Social Básica*. Ed. Civitas. Madrid, 1999.
- DE LA VILLA GIL, L.E.; GARCÍA BECEDAS, G.; DOMÍNGUEZ GONZÁLEZ, A.; LÓPEZ CUMBRE, L. i DE LA VILLA DE LA SERNA, L.E.: *Leyes Laborales y Sindicales*. Ed. Centro de Estudios Ramón Areces. Madrid, 1999.

Es recomana als estudiants interessats en obres generals, manuals que portin el signe (*) que demanin opinió als professors de l'Àrea de coneixement de Dret del Treball i de la SS donat que es tracten de llibres que tenen com a data d'edició més recent una anterior a 1994, i per tant en els mateixos no s'estudien les darreres reformes introduïdes a l'ordenament Jurídic Laboral.